

Thema – sessies – 2019

**Moeten we altijd de doelmatigheid aantonen per hbo-variant?
Maar wat betekent dit als je het aanbod aan varianten wilt uitbreiden?**

Memo 2 – 13 mei 2019

Waar gaat het om?

- *Waarom verschilt de uitrol van een opleiding per variant (vt/dt/du) bij een formele aanvraag via de CDHO van het automatisch zelf uitrollen als er al een andere variant wordt aangeboden?*
- *Wat is de betekenis van het afwijzen van een aanvraag voor een bepaalde variant?*
- *Is de regeling voor de doelmatigheid in dat opzicht wel 'eerlijk'?
En laat de regeling zelf eigenlijk op die manier 'ondoelmatige' situaties toe?*
- *Waarom wordt, gelet op de mogelijkheid om als overheid bepaalde varianten niet toe te staan, de regeling niet als volgt aangepast: Een bekostigde hogeschool dient onder alle omstandigheden voor elke variant de opleiding apart aan te vragen...*

Inleiding

In het vorige memo is ingegaan op de regelingen die de CDHO kent voor de aspecten die in het bovenstaande kader worden genoemd. Het gaat dus vooral om het verschil tussen een aanvraag waarbij gewoon wordt gevraagd om een beoordeling – met alle consequenties van dien – en de mogelijkheid om zonder tussenkomst van de overheid met een variant te starten.

We pakken nog een paar punten mee, om vervolgens een aantal bespreekpunten op een rijtje te zetten.

Overigens is besloten om de bijeenkomst van 23 mei niet door te laten gaan, in de vorm dat een groep bij elkaar komt om met elkaar van gedachten te wisselen. Er is wel interesse in het kijken naar dit thema, maar liever in een bilaterale vorm. Daarom is er het aanbod om aparte overleggen te plannen. Zie daarvoor ook aan het eind van het memo.

Nogmaals op een rijtje een paar zaken.

De CDHO is een formele organisatie en komt alleen maar in de benen als er een wettelijke taak aan ten grondslag ligt.

Mutaties die (nagenoeg) geen invloed hebben op dit geheel, kunnen vrij doorgevoerd worden door de instelling. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om mutaties als de uitbreiding van een bestaande opleiding met een nieuwe opleidingsvorm (voltijds, deeltijd of duaal).

Daaronder valt ook het uitbreiden van het aanbod via het toevoegen van een of twee varianten aan opleidingsvariant(en) die men reeds als opleiding in de aanbieding heeft.

Als een hogeschool wil beginnen met meer dan één variant, tegelijkertijd, dan kan men daarvoor een aanvraag doen. Maar dan loopt men een risico:

Artikel 6.2, derde lid van de WHW geeft de Minister de mogelijkheid om de instemming te beperken onder een bepaalde voorwaarde. Een voorbeeld hiervan is het verzorgen van een voltijdse, deeltijdse of duale opleiding.

Het is mogelijk dat een aanvraag voor meerdere varianten van een opleiding leidt tot het afwijzen van een of meer varianten, dus om alleen de uitrol toe te staan voor een beperkt aantal van de aangevraagde varianten. En ja, in formele zin mag dan pas met die afgewezen variant worden gestart als er een nieuwe aanvraag is ingediend en deze alsnog wordt goedgekeurd.

Een voorbeeld van een reden om een voltijdse variant voorlopig niet toe te staan, heeft te maken met de onderbouwing van een deeltijdse variant:

Indien een positief besluit wordt genomen voor een opleiding waar in eerste instantie voornamelijk behoefte zal zijn aan opscholing van zittende personeel (en niet zozeer aan nieuwe instroom), zal dit besluit in de regel beperkt worden tot deeltijd. Als de arbeidsmarktbehoefte zich in de toekomst uitbreidt naar nieuwe instroom, kan de instelling te zijner tijd een aanvraag doen voor de voltijd-variant.

Welke zaken nemen we mee in het rapportje...

Op basis van eerdere gesprekken met een aantal betrokkenen en de vragen die bij ons werden neergelegd, gaat het om de volgende zaken:

- In het algemeen: Is het gewoon beter om altijd voor de start van een variant van een opleiding de toestemming te hebben van de overheid, dus dat de CDHO altijd naar een aanvraag kijkt?
- In het verlengde daarvan: Kan bij de latere uitbreiding met een variant een beperkte toetsing plaatsvinden?
- En: Als een hogeschool een aanvraag voor meerdere varianten doet, kan men dan voor een van de varianten (die men het belangrijkste vindt, bijvoorbeeld voltijd) een uitgebreide aanvraag doen en voor de andere variant(en) daarbij zorgen voor een aanvulling?
- Kan er in dat geval voor de 'andere' varianten een jaar of twee jaren na de start een korte audit zijn, aanvullend op de eerdere marginale aanvraag?
- Moet men meer werk maken van het mogelijk maken dat in een regio verschillende aanbieders zijn voor de verschillende varianten, ook als een hogeschool van buiten een regio komt?
- Moet er nog eens goed worden gekeken naar het onderbouwen van een aanvraag op basis van 'opsholing' bij deeltijd, aangezien er dan ook dynamiek is en plekken kunnen vrijkomen voor jongeren?
- Hoe om te gaan met duale opleidingen, gelet op de standpunten voor deeltijd?
- Kan de doelmatigheid ook gebaseerd zijn op bedrijfsopleidingen die aan 5 zijn gekoppeld?
- Wat zijn onderscheidende criteria voor de onderbouwing van voltijd, deeltijd en duaal?
- Kan de doelmatigheid in bepaalde gevallen worden gekoppeld aan een tijdelijke toekenning, met na 3 jaren een aanvullende audit?
- Is het nodig om een aanvraag te moeten indienen als een hogeschool een variant automatisch wil uitrollen, terwijl er in die regio al een dergelijke variant wordt aangeboden, dus in hoeverre is ondoelmatigheid tegen te gaan?
- Kan de Vereniging Hogescholen hierbij een rol spelen, met interne afspraken?
- In hoeverre spelen signalen van alumni en het werkveld over de inzetbaarheid van afgestudeerden (dus al minimaal 4 dan wel 6 jaren na de start) een rol bij het kunnen besluiten om de licentie op basis van te weinig doelmatigheid te kunnen intrekken?
- In hoeverre wordt gekeken naar de doelmatigheid van bestaande opleidingen die kennelijk over veel afstudeerrichtingen beschikken (en deze steeds aanpassen en aanvullen)?

Praktische zaken

Als u interesse in dit thema heeft, kunt u dit melden via info@leido.nl. We nemen dan contact met u op voor een bilateraal overleg, om de specifieke zaken die uw aandacht hebben, met u door te nemen.

Vermeld:

- Naam, functie, organisatie/instelling
- Aspecten van het thema die op zich voor u van belang zijn en die u graag besproken ziet in het gesprek.